

מסורת הש"ס

א) נרמזת ב: שנת לר;
ב) שנת לר;
ג) ונ"ו הינו חס' בי"מ נד. ד"ה מכלל ומס' חולין קט. ד"ה נחלין;
ד) עיין רש"א ומהר"מ,

—◆◆—

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה ומה אילו וס' ומלמדה טהרה דכיון שפסק פסק והכא בלא דקדק:

—◆◆—

גליון הש"ס

רש"י ד"ה בין השמשות דר"י וכו' ושעורו חצי מיל. וכן נקט רש"י ברמז דף ז ע"ב ד"ה והלא נסמס. ודקדק לי הא בשנת חמא דלר"י כה"ש מתי מלמי או ג' ריעע מיל ולפי:

—◆◆—

תוס' הרא"ש

אבל בדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי לא חייש וא"ת דלמא בדקה בדר' יוסי ולא בדקה בדר' יהודה לא חייש בדין השמשות דר' יהודה יטמא הוא. וי"ל דבאר ר' יהודה בן (גמרא) [גארא] מורה דמותרת כיון שבדקה בדר' יוסי: ומה אילו נדה שלא הפרישה בטוהרת מן המנחה ולמעלה לא תהא בחזקת טמאה. ותימה הא בפרק תינתור ר' יוסי אומר דהיא חזוקת טהרה וי"ל דהתם מיירי שבדקה ביום ראשון או שני ומצאה טהור (וזהו) [והנא] בדלא בדקה אי"צ האב מיירי שבדקה שחורת' של שבעי ומצאתה (טהרה) [טמא]:

מכלל דר' יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר' ולא [בדקן] בדר' דהיא חיישת השתא הוה מצי' למיפרך הא משמיה דר' יוסי קאמר. ותימה אימא מכלל דר' יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר' יוסי גרידא אינה חוששת וביריתא דלעיל דקאמר ר' יהודה בן אגרא חוששת בבדקה בדר' יהודה ולא בדר' יוסי ורבינו מאיר תריץ דהאי דלא בשני כחי משום דמתירין זה לא הוה משני מדי דלעולם צ"ל דפליגא תנא דברית' דלעיל אנתא דבריתא דהנא סבר ר' רבין דשמשות דר' יוסי מיישך שייך בדר' יהודה הילכך צריכה לבדוק בשניהם ולר' יהודה בן אגרא שלים בין השמשות דר' יהודה וזהו מלחלוק דר' יהודה חייש: **אין נאמי רואה את דבריו לחוש לזיבה: אלא** **נאמי רבי יוס' וקאמר רבי צו** **אני רואה את דבריהם דלא חיישין אצל לא דקה לא צו ולא צו אני רואה את דבריהם דאנא סבירא לי דחיישא: מכלל דנרבנן אע"ג דלא דקה לא כהא ולא כהא לא חיישא והא לא דקה. ויש לחוש לראיית בין השמשות המתחלקת לשמים: אלא פשיטא. דנראין דברי חכמים כשדקה**

א"ר נראין כו'. כולה מפרש לה: **הא כנאמי עסקין.** פלוגמא דרבנן ורבי יהודה בן אגרא: **כשדקה עצמה.** כל שני בין השמשות: **ולא דקה חלוקה.** בשני ימים אלא בג' ומלמא ב' גריסין ולפי שלא דקה חלוקה עד הנה לא ידעה מאימת הן צאין לפיכך יש לחוש שמה בשני בין השמשות ראתה או אחת ציוס ראשון ואחת בין השמשות של מחר דהוו להו ג' ראיות: **בין השמשות דרבי יהודה.** צבמה מדליקין ט הכסיף העליון ולא הכסיף התחתון * ושיעורו חצי מיל ולר' יוסי כהרף עין ובסוף היום הוא זה נכנס וזה יוצא: **והא דקה צבין השמשות דרבי יהודה.** הלכך לא ראתה אחת מהן בין השמשות שעתלה לחומר ב' ימים: **ספקא הוא.** דחיישין שמה לאחר סילוק ידיה צבין השמשות דרבי יוסי חוזי והוא עולה לשני ימים והוו להו שלשה ימים רלופים ולרבנן לילה הוא ואפילו חוזי לא הוו להו שלשה ראיות: **אילמלי ידיה צענייה.** באותו מקום: **כל בין השמשות. דרבי יהודה: יפה אסמ אומרים.** לרבנן **דלא חיישי כיון דכל בין השמשות דר' יהודה לא חוזי: אימור עס סילוק ידיה ראסה.** דהא בין השמשות **דרבי יהודה ארוך הוה: נראין דברי רבי יהודה.** דחייש: **כשלא דקה.** ומדקאמר רבי כהא ס"ל כרבי יהודה אצל כשדקה לא ס"ל כוותיה מכלל דרבי יהודה בן אגרא אפילו דקה נמי חייש ומאי לא דקה אי נימא ה"ק רבי רואה אני את דברי ר' יהודה כשלא דקה דרבי יוסי ואע"ג

דבדקה בדר' יהודה דליכא לספוקי צבין השמשות דרבי יוסי אצל אני רואה את דבריו כשדקה צעניהם: מכלל דרבי יהודה אפילו דקה בתרווייהו חייש. הא ודאי בין השמשות לא חוזי ואין לך לחלוק ראייה אחת לשמים: **אלא פשיטא דלא דקה לא.** כהא ולא כהא דחוששת שמה ראתה צבין השמשות דר' יהודה: **אצל דקה בדר' יהודה.** אין אני רואה את דבריו לחוש לזיבה: **אלמא.** קסבר רבי בין השמשות דרבי יוסי לילה הוא והראייה שזה אינה עולה לשמים: **אי נימא כשדקה דרבי יהודה ולא דרבי יוס'.** וקאמר רבי צו אני רואה את דבריהם דלא חיישין אצל לא דקה לא צו ולא צו אני רואה את דבריהם דאנא סבירא לי דחיישא: **מכלל דנרבנן אע"ג דלא דקה לא כהא ולא כהא לא חיישא והא לא דקה.** ויש לחוש לראיית בין השמשות המתחלקת לשמים: אלא **פשיטא. דנראין דברי חכמים כשדקה**

א"ר נראין כו'. כולה מפרש לה: **הא כנאמי עסקין.** פלוגמא דרבנן ורבי יהודה בן אגרא: **כשדקה עצמה.** כל שני בין השמשות: **ולא דקה חלוקה.** בשני ימים אלא בג' ומלמא ב' גריסין ולפי

שלא דקה חלוקה עד הנה לא ידעה מאימת הן צאין לפיכך יש לחוש

בא סימן פרק ששי נדה

אבל בדקה בדרבי יהודה כו'. וא"ת דלמא אצל דקה דרבי יוסי ולא דקה בדר' יהודה לא חיישין צבין השמשות דר' יהודה ינמא הוא וי"ל דכהא ר' יהודה בן אגרא מודה דלא חיישין כיון דדקה בדר' יוסי:

שאף חכמים לא נחלקו בו. כזכמה דוכתין משני כי

הכא אצל צפרק הזהב (ב"מ דף נד.) גבי חומש ומעשר וצפרק כל הצפר (חולין דף קט.) גבי אפשר לסומטו לא משני הכי משום שיכול ליישב צענין אחר כהגהה מועטמא: **וְכַּמֵּה אֵיזוֹ נדה שאף הפרישה בו.** וא"ת דצפ"צ (דף סח:) לקמן א"ר יוסי גופיה דהיא צחוקתה וי"ל דהתם מיירי כשדקה יוס ב' או יוס ג' ומלמדה טהורה א) שפסקה והכא דללא דקה א"ר הכא מיירי שדקה שחרית של שציעי ומלמדה טמא:

ח מבבב דרבי יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר' יהודה

ולא בדקה בדרבי יוסי אינה חוששת. השתא הוה מצי' למיפרך הא משמיה דרבי יוסי קאמר וא"ת ואימא מכלל דרבי יהודה בן אגרא סבר דדקה בדר' יוסי גרידא אינה חוששת ורבי סבר חוששת כיון דלא דקה דרבי יהודה צבין השמשות דרבי יוסי מיישך שייך בדר' יהודה כדאמר צסוף והשתא לא הוה צריך למימר תרי תנאי ואליבא דר' יהודה בן אגרא וי"ל דומיא דצרייתא דלעיל דמיירי רבי יהודה בן אגרא כשדקה דרבי יהודה ולא דקה דרבי יוסי: עכנמה

חיישין הא לא בדקה אלא פשיטא דבדקה בין בדר' יהודה ובין בדרבי יוסי אבל בדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי חיישין אלמא בין השמשות דרבי יוסי לרבי קשיא דרבי אדרבי ה"ק נראין דברי רבי יהודה בן אגרא לרבנן דלא בדקה כלל לא בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי שאף חכמים לא נחלקו עליו אלא דבדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי אבל היכא דלא בדקה כלל מודו ליה ורמיניהו הרוואה כתם לראיה מרובה חוששת לראיה מועטת אינה חוששת זו דברי רבי יהודה בן אגרא שאמר משום רבי יוסי א"ר אני שמעתי ממנו שאחת זו ואחת זו חוששת ומן הטעם הוה אמר לי ומה אילו נדה שלא הפרישה בטוהרה מן המנחה ולמעלה לא תהא בחזקת טמאה ונראין דבריו כשבדקה מאי בדקה אילימא דבדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי מכלל דרבי יהודה בן אגרא סבר אע"ג דלא בדקה לא בדר' יהודה ולא בדר' יוסי לא חיישא והא לא בדקה אלא פשיטא דבדקה בין בדר' יהודה ובין בדרבי יוסי מכלל דרבי יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי לא חיישא אלמא בין השמשות דרבי יוסי לר' יהודה בן אגרא ליליא הוא קשיא דרבי יהודה בן אגרא אדר' יהודה בן אגרא בשלמא בלא רבי לא קשיא התם דבדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי הכא דבדקה נמי בדר' יהודה וברר' יוסי אלא בדרבי קשיא תרי תנאי ואליבא דרבי יהודה בן אגרא האי תנא סבר שלים בין השמשות דר' יהודה והדר

דקאמר רבי שדקה צעניהם קאמר אצל כזחד מהן דקאמרי אינהו נמי לא חיישא איני רואה דבריהם דכיון דלא דקה בדר' יוסי יש לחוש לראיית בין השמשות. אלמא לרבי ספקא הוא כו': ה"ק. האי נראין דקאמר רבי לאו לטעמיה דנפשיה קאמר דמידוק מינה מדקאמר צו אני רואה את דברי זה וצו אני רואה מכלל דאינהו בתרווייהו פליגי ומקשי לך אלא רבי לפרושי פלוגמתייהו אתא לאשמועינן כנאמי פליגי וה"ק נראין דברי ר' יהודה לחכמים ומודים לו דחיישין כשלא דקה לא צוה ולא צוה שדברי חכמים כשדקה כזחד מהני דקסברי בין השמשות דרבי יוסי ליליא הוא ורבי יוסי לטעמיה דאמר ספקא הוא הילכך עד שצדוק צעניהם יש לחוש בראיית בין השמשות: **לראייה מרובה.** ג' גריסין **צועדות: לראייה מועטמ.** שני גריסין **צועדות: ממנו.** מדרבי יוסי: **שלא הפרישה בטוהרה.** כשציעי שלא דקה בין השמשות: **לא ספא כחוקס עומאה.** ואינה עוצלת לערב ואע"פ שהפרישה בטוהרה שחרית. אלמא משראתה הויא כל היום צחוקת חוזרת ורואה עד גמר היום אף זו הואיל ולא דקה בין השמשות שלם איכא למיחש דלמא צסוף בין השמשות ראתה והיא עולה לשתי ראיות: **ונראין לי דבריו.** ומודה אני לו: **כשדקה.** בין השמשות שלם חו לא חיישא וכשלא דקה אי חולת עליו: **קשיא דרבי יהודה אדר' יהודה** התם דדקה כו': **אלא דרבי.** **כשלא בלא רבי.** אי לא פירש רבי לפלוגמתייהו צבין לעיל צין הכא לא הוה קשיא דרבי יהודה אדר' יהודה התם דדקה כו': **אלא דרבי.** מכי אתא רבי לפרושי פלוגמתייהו ולא מתוקמא לן אלא כדפרישה דלרבי יהודה דלעיל ספיקא הוא והכא מימחזי דליליא הוא קשיא: והדר

נג.

עין משפט נר מצוה

נג א ב מו' פ"ט מהל' אסורי ביאה הלי"ג וע"פ:

—◆◆—

תוס' הרא"ש (והנשך)

ומיהו קשה דלישנא דעצמה לא משמע טהרות וע"ק דלרשב"א דאמר בסמוך יומא אבל אם ראתה כתם ביום שלפני הראיה כתמה טמא למפרע ומקולקלת למניינה אלמא כתמה חמור מראייתה דבראיה לוכא קלקול למניינה למפרע כדאמר לעיל בפ"ק אע"פ שאמור מטמאה מעת לעת אינה מונה אלא משעה שראתה. וכו' מצוין למימר דבסמוך לא איירי אלא הכיבוס ור' שמעון אומר אף במגע לפני מציאת הכתם מעת לעת. ונראה לפרש דמטמאה עצמה היינו דמקולקלת למניינה משעת הכיבוס ור' שמעון אומר אף קדישים שנגעו בהם למפרע אין טמאין משעת הכיבוס אלא מעת לעת וכי"ש שאינה מקולקלת למניינה משעת הכיבוס אבל מעת לעת קודם מציאת הכתם מודו למניינה דמקולקלת כדאימא בסמוך. ותימה מ"מ מצוין כתמה חמור מראייתו לר' שמעון דראיה אינה מקולקלת למניינה כלל וי"ל דלא קאמר שלא יהא כתמה חמור מראייתה כלל אלא לענין הזמן שלא נטמאת משעת כיבוס אלא מעת לעת גרידא כמו בראיה אבל לענין קלקול מניינה מעת לעת מסתברא דבראיה אינה מקולקלת כיון דהשתא חוזי מגופה ראייה ודאית נהי דלענין נגע מטמינן מעת לעת לענין קלקול מניינה לא מחמינן בה כולי האי. אבל כתם דלא ידעה מתי נפק מגופה מסתבר למימר דמקולקלת למניינה מעת לעת דכל טומאת כתם ספק הוא הילכך מעת לעת מחזיקין בה טומאה מספק: אמר רב נחמן איפרך. פרש"י נראין דברי מדבריו א"צ שהוא מעוהות ואני מתקנה והמחמיר עדיף: **שתוא** מתקן הלכותיה לדיי זיבה. פרש"י שאינה זבה (מה ר') [מדן] לר' שמעון כמו לר' שהיא זבה בשמיני לכתמה ולר' שמעון אינה זבה עד יום שמיני לראיתה. ותימה דלר' שמעון נמי מקולקלת למניינה אם ראתה יום ח' לכתמה ואדבריה ר' שמעון מחמיר טפי שאפי' מעת לעת לכתמה היא מקולקלת. ועוד חימה גדול ימי נדות מיום הכתם וטובלת דע"כ לא קא"ר אלא חולה כתמה בראייתה שלא נטמאה מחמת הכתם למפרע אבל לתלות בראייתה בכתמה ולעשות